

Guía docente				
Datos Identificativos				2023/24
Asignatura (*)	Derecho Sindical I	Código	760G01013	
Titulación	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos (Ferrol)			
Descriptorios				
Ciclo	Periodo	Curso	Tipo	Créditos
Grado	1º cuatrimestre	Segundo	Obligatoria	6
Idioma	Castellano			
Modalidad docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Dereito Público			
Coordinador/a	Lopez Arránz, María Asuncion	Correo electrónico	a.larranz@udc.es	
Profesorado	Lopez Arránz, María Asuncion Lopez Coira, Jose	Correo electrónico	a.larranz@udc.es j.lcoira@udc.es	
Web				
Descripción general	La materia de Derecho Sindical I se encuentra en el segundo curso del Grado en Relaciones Laborales y Recursos Humanos. El contenido de esta asignatura capacita al alumno para el manejo de conceptos Jurídicos sobre las relaciones laborales colectivas y sus fuentes desde la perspectiva de la libertad sindical individual y de autonomía sindical, a fin de alcanzar un suficiente conocimiento legislativo, doctrinal y jurisprudencial en materia sindical. Enseña el manejo de las estrategias de los interlocutores sociales, todo ello desde sus inicios hasta la actualidad, bajo un análisis del derecho comparado.			

Competencias del título	
Código	Competencias del título
A1	Marco normativo regulador de las relaciones laborales.
A13	Transmitir y comunicarse por escrito y oralmente usando la terminología y las técnicas adecuadas.
A14	Seleccionar y gestionar información y documentación laboral.
A20	Realizar funciones de representación y negociación en diferentes ámbitos de las relaciones laborales.
A27	Asesoramiento a organizaciones sindicales y empresariales, y a sus afiliados.
A30	Representación técnica en el ámbito administrativo y procesal y defensa ante los tribunales.
A31	Aplicar los conocimientos a la práctica.
A33	Comprender el carácter dinámico y cambiante de las relaciones laborales en el ámbito nacional e internacional.
B1	Resolución de problemas.
B2	Capacidad de análisis y síntesis.
B3	Capacidad de organización y planificación.
B4	Capacidad de gestión de la información.
B5	Toma de decisiones.
B6	Comportarse con ética y responsabilidad social como ciudadano y como profesional.
B8	Razonamiento crítico.
B9	Trabajo en equipos.
B12	Motivación para la calidad.
B13	Adaptación a nuevas situaciones.
B14	Aprendizaje autónomo.
B15	Creatividad.
B20	Que los estudiantes tengan la capacidad de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro de su área de estudio) para emitir juicios que incluyan una reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica o ética.
B21	Que los estudiantes puedan transmitir información, ideas, problemas y soluciones a un público tanto especializado como no especializado.

C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral como escrita, en las lenguas oficiales de la comunidad autónoma.
C3	Utilizar las herramientas básicas de las tecnologías de la información y las comunicaciones (TIC) necesarias para el ejercicio de su profesión y para el aprendizaje a lo largo de su vida.
C4	Desarrollarse para el ejercicio de una ciudadanía abierta, culta, crítica, comprometida, democrática y solidaria, capaz de analizar la realidad, diagnosticar problemas, formular e implantar soluciones basadas en el conocimiento y orientadas al bien común.
C7	Asumir como profesional y ciudadano la importancia del aprendizaje a lo largo de la vida.
C8	Valorar la importancia que tiene la investigación, la innovación y el desarrollo tecnológico en el avance socioeconómico y cultural de la sociedad.

Resultados de aprendizaje			
Resultados de aprendizaje		Competencias del título	
A1	Marco normativo regulador das relacións laborais.	A1	
A13	Transmitir e comunicarse por escrito e oralmente usando a terminoloxía e as técnicas adecuadas.	A13	
A14	Seleccionar e xestionar información e documentación laboral.	A14	
A20	Realizar funcións de representación e negociación en diferentes ámbitos das relacións laborais.	A20	
A27	Asesoramento a organizacións sindicais e empresariais, e aos seus afiliados.	A27	
A31	Aplicar os coñecementos á práctica.	A31	
A30	Representación técnica no ámbito administrativo e procesual e defensa ante os tribunais.	A30	
A33	Comprender o carácter dinámico e cambiante das relacións laborais no ámbito nacional e internacional	A33	
B1	Resolución de problemas.	B1	
B2	Capacidade de análise e síntese.	B2	C3
		B3	C4
		B5	
		B8	
		B9	
		B14	
		B15	
		B20	
		B21	
B3	Capacidade de organización e planificación.	B3	
B4	Capacidade de xestión da información.	B4	
B6	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional.	B6	
B5	Toma de decisións.	B5	
B8	Razoamento crítico.	B2	
		B8	
B9	Traballo en equipos.	B9	
B12	Motivación para a calidade.	B12	
B13	Adaptación a novas situacións.	B13	C1
B14	Aprendizaxe autónomo.	B14	
		B15	
B20	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.	B20	
B21	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado como non especializado.	B21	
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.		C1
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.		C3

C4 Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.			C4
C7 Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.			C7
C8 Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.			C8

Contenidos	
Tema	Subtema
EL DERECHO SINDICAL	1. La Ley Sindical. Concepto. Contenido, personajes. Evolución histórica. Participación de la mujer en la evolución. Relaciones laborales Sindicatos, elementos del concepto de clasificación. 2. Fuentes del Derecho de la Unión. fuentes internacionales. fuentes comunitarias. fuentes nacionales. Jerarquía de normas y conflictos entre ellas. 3. Ley sindical comparada. El sistema liberal del Derecho de la Unión. Derecho sindical en Europa. Derecho sindical anglosajón. Participación de la mujer en el sindicalismo internacional. 4. Asociaciones empresariales y otras organizaciones profesionales. Asociaciones empresariales: historia, características y normativa legal. Asociaciones profesionales. Asociaciones profesionales y otras organizaciones colectivas.
LA LIBERTADE SINDICAL.	1. Libertad de asociación. Libertad de asociación individual y autonomía sindical: normativa y contenido. Unidad y pluralidad. El derecho a la libertad de asociación de los funcionarios públicos. El derecho a la libre sindicalización de los funcionarios públicos. Exclusiones y limitaciones. Participación de la mujer en la libertad sindical. 2. El ordenamiento jurídico sindical. La constitución del sindicato. Contenido de los estatutos. Procesando. La responsabilidad del sindicato. 3. Los sindicatos más representativos. Noción y finalidad de la figura. Los diferentes niveles de representatividad. Prerrogativas. 4. La protección de la libertad sindical. Tutela administrativa. Protección judicial. (Laboral y penal) La protección internacional de la libertad sindical.
LA REPRESENTACIÓN DOS TRABALLADORES NA EMPRESA.	1. A representación unitaria dos traballadores na empresa. Comités de empresa e delegados de persoal. Procedemento electoral, Funcionamento dos órganos de representación. O mandato representativo. Competencias. Garantías. O dereito de representación dos funcionarios públicos. O dereito de reunión. Regulación legal. Procedemento. Limitacións. Participación da muller na representación na unitaria. 2. A representación sindical na empresa. Normativa. Seccións sindicais: constitución e dereitos. Delegados sindicais: designación, dereitos e garantías
LA ACCIÓN INSTITUCIONAL.	1. A acción Institucional. O Consello Económico e social e os Consellos de carácter Autonómico. Concertación Social. 2. Perspectivas de Xénero no sindicalismo. Políticas de Igualdade nos sindicatos.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciales	Horas no presenciales / traballo autónomo	Horas totales
Discusión dirixida	B4 B6 B13 C7	1.5	2	3.5
Estudio de casos	A20 A27 A30 A31 B1 B5 B8 B9 B15	4.5	4	8.5
Presentación oral	A13 B2 B3 B20 B21 C3	2	2	4
Prueba obxectiva	A1 A33 B14 C1	5	15	20
Trabaxos tutelados	A1 A13 A14 B12 C8	9.5	20	29.5
Seminario	A14 B6 C4 C8	7.5	0	7.5
Sesión magistral	A1 C8	24.5	47	71.5
Atención personalizada		5.5	0	5.5

(*Los datos que aparecen en la tabla de planificación són de carácter orientativo, considerando la heterogeneidad de los alumnos)

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Discusión dirixida	Técnica de dinámica de grupos na que os membros dun grupo discuten de forma libre, informal e espontánea sobre un tema, aínda que poden estar coordinados por un moderador.
Estudio de casos	Metodoloxía onde o suxeito enfróntase ante a descrición dunha situación específica que expón un problema que ha de ser comprendido, valorado e resolto por un grupo de persoas, a través dun proceso de discusión. O alumno sitúase ante un problema concreto (caso), que lle describe unha situación real da vida profesional, e debe ser capaz de analizar unha serie de feitos, referentes a un campo particular do coñecemento ou da acción, para chegar a unha decisión razoada a través dun proceso de discusión en pequenos grupos de traballo.
Presentación oral	Intervención inherente aos procesos de ensino-aprendizaxe baseada na exposición verbal a través da que o alumnado e profesorado interactúan dun modo ordenado, propoñendo cuestións, facendo aclaracións e expoñendo temas, traballos, conceptos, feitos ou principios de forma dinámica.
Prueba obxectiva	Proba escrita utilizada para a avaliación da aprendizaxe, cuxo trazo distintivo é a posibilidade de determinar se as respostas dadas son ou non correctas. Constitúe un instrumento de medida, elaborado rigorosamente, que permite avaliar coñecementos, capacidades, destrezas, rendemento, aptitudes, actitudes, intelixencia, etc. É de aplicación tanto para a avaliación diagnóstica, formativa como sumativa. A proba obxectiva pode combinar distintos tipos de preguntas: preguntas de resposta múltiple, de ordenación, de resposta breve, de discriminación, de completar e/ou de asociación. Tamén se pode construír cun só tipo dalgunha destas preguntas
Trabaxos tutelados	Metodoloxía deseñada para promover a aprendizaxe autónoma dos estudantes, baixo a tutela do profesor e en escenarios variados (académicos e profesionais). Está referida prioritariamente ao aprendizaxe do ?cómo facer as cousas?. Constitúe unha opción baseada na asunción polos estudantes da responsabilidade pola súa propia aprendizaxe. Este sistema de ensino baséase en dous elementos básicos: a aprendizaxe independente dos estudantes e o seguimento desa aprendizaxe polo profesor-titor.
Seminario	Técnica de traballo en grupo que ten como finalidade o estudo intensivo dun tema. Caracterízase pola discusión, a participación, a elaboración de documentos e as conclusións ás que teñen que chegar todos os compoñentes do seminario.
Sesión magistral	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución de algunhas preguntas dirixidas aos estudantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe. A clase magistral é tamén coñecida como ?conferencia?, ?método expositivo? ou ?lección magistral?. Esta última modalidade sóese reservar a un tipo especial de lección impartida por un profesor en ocasións especiais, cun contido que supón unha elaboración orixinal e baseada no uso case exclusivo da palabra como vía de transmisión da información á audiencia.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Trabajas tutelados	Estudo e aprendizaxe do manexo das fontes do dereito. a traves da información e as directrices do profesor no manexo de textos legais, xurisprudencia .
Discusión dirixida	Participación do profesor nas discusións para desenvolver o aspecto critico do alumno. a través de tutorías nas que o profesor orienta, supervisa e corrixe o traballo do alumno conxuntamente.
Estudio de casos	Formar ao alumno na resolución practica dos temas teoricos e na súa exposición.
Presentación oral	Axuda a elección de temas complementarios aos coñecementos adquiridos na clase para á súa exposición e presentación individual ou en mesa redonda.
Prueba objetiva	Novas metodoloxias técnicas no desenvolvemento da lección maxistral.
Sesión magistral	
Seminario	

Evaluación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Calificación
Trabajas tutelados	A1 A13 A14 B12 C8	Metodoloxía deseñada para promover a aprendizaxe autónoma dos estudantes, baixo a tutela do profesor e en escenarios variados (académicos e profesionais). Está referida prioritariamente ao aprendizaxe do "cómo facer as cousas". Constitúe unha opción baseada na asunción polos estudantes da responsabilidade pola súa propia aprendizaxe. Este sistema de ensino baséase en dous elementos básicos: a aprendizaxe independente dos estudantes e o seguimento desta aprendizaxe polo profesor-titor.	10
Discusión dirixida	B4 B6 B13 C7	Discusión dirixida Discusión e desenvolvemento de temas do programa y actuales de las relaciones colectivas	4
Estudio de casos	A20 A27 A30 A31 B1 B5 B8 B9 B15	Estudo , resolución e defensa de casos concretos sobre os temas do programa.	5
Presentación oral	A13 B2 B3 B20 B21 C3	Metodoloxía onde o alumno enfrontase ante a descrición dunha situación específica que expón un problema que ha de ser comprendido, valorado e resolto por un grupo de persoas, a través dun proceso de discusión. O alumno sitúase ante un problema concreto (caso), que lle describe unha situación real da vida profesional, e debe ser capaz de analizar unha serie de feitos, referentes a un campo particular do coñecemento ou da acción, para chegar a unha decisión razoada a través dun proceso de discusión en pequenos grupos de traballo.	2
Prueba objetiva	A1 A33 B14 C1	Prueba escrita utilizada para a avaliación da aprendizaxe, cuxo trazo distintivo é a posibilidade de determinar se as respostas dadas son ou non correctas. Constitúe un instrumento de medida, elaborado rigorosamente, que permite avaliar coñecementos, capacidades, destrezas, rendemento, aptitudes, actitudes, intelixencia, etc. É de aplicación tanto para a avaliación diagnóstica, formativa como sumativa. A Proba obxectiva pode combinar distintos tipos de preguntas: preguntas de resposta múltiple, de ordenación, de resposta breve, de discriminación, de completar e/ou de asociación. Tamén se pode construír con un só tipo dalgunha destas preguntas.	70
Sesión magistral	A1 C8	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución de algunhas preguntas dirixidas aos estudantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe. A clase maxistral é tamén coñecida como "conferencia", "método expositivo" ou "lección maxistral?". Esta última modalidade só se reserva a un tipo especial de lección impartida por un profesor en ocasións especiais, cun contido que supón unha elaboración orixinal e baseada no uso case exclusivo da palabra como vía de transmisión da información á audiencia.	6

Seminario	A14 B6 C4 C8	Técnica de traballo en grupo que ten como finalidade o estudo intensivo dun tema. Caracterízase pola discusión, a participación, a elaboración de documentos e as conclusións ás que teñen que chegar todos os compoñentes do seminario.	3

Observaciones evaluación

A materia poderá superarse mediante avaliación continua, para a que o alumno deberá asistir e participar na clase nunha porcentaxe do 90%, sen que se computarán como faltas as faltas xustificadas.

Os alumnos que teñan recoñecido dedicación a tempo parcial desta materia, (sempre que devandito recoñecemento sexa oficial) terán a posibilidade de superar a mesma a través dun exame teórico práctico que levará a cabo nas datas establecidas oficialmente pola Facultade. En canto á segunda convocatoria os requisitos serán os mesmos que na primeira convocatoria para todos os alumnos. Todo iso sobre unha calificación de 9. Segundo se recolle nas distintas normativas de aplicación para a docencia universitaria, se incorporará a perspectiva de sexo nesta materia. Traballarase para identificar e modificar prexuízos e actitudes sexistas e razoarse para modificalos e fomentar valores de respecto e igualdade. Se detectarán situacións de discriminación por razón de sexo e propóranse accións e medidas para corrixilas. Se recomenda alumnado que no utilice papel en la presentación de traballos y que estos se presenten on line a través de la plataforma moodle. Informase que a realización fraudulenta das probas ou actividades de avaliación implicará directamente a cualificación de suspenso 0 na materia, na convocatoria correspondiente, invalidando así cualquier cualificación obtida en todas as actividades de avaliación de cara a convocatoria extraordinaria.

Fuentes de información

Básica	- AGRA VIFORCOS, B. Y FERNÁNDEZ FERNÁNDEZ, R. (Última edición). Introducción al Derecho Colectivo Sindical. Eolas Ediciones - ALBIOL MONTESINOS, I. Y BLASCO PELLICER, A. (Última edición). Proceso de tutela de la libertad sindical y otros derechos fundamentales. Tirant lo Blanch - ALVAREZ CUESTA, HENAR (Última edición). La mayor representatividad sindical. Universidad de León - CEBRIÁN CARRILLO, A. y NUÑEZ-CORTÉS CONTRERAS, P (Última edición). Relaciones individuales y colectivas de trabajo. Dykinson. - DE SOTO RIOJA, S. (Última edición). La Libertad Sindical Negativa. Civitas - GARCÍA ABELLAN (Última edición). Derecho Sindical . Universidad de Murcia - GARCÍA NINET J.I, (última edición). Manual de Derecho Sindical. Atelier - GARCIA MURCIA, J. (última edición). Libertad Sindical y otros Derechos de acción colectiva de trabajadores y empresarios. Aranzadi - GUALDA ALCALA, F.J., (Última edición). Estudios sobre la Libertad Sindical. Bomarzo - MARTÍNEZ GIRON, J., ARUFE VARELA, A., CARRIL VCÁZQUEZ, X.M. (Última edición). Derecho del Trabajo. Netbiblo - MARTÍNEZ GIRÓN J.ARUFE VARELA, A (Última edición). Derecho del Trabajo Critico. Atelier - GARCÍA VIÑAS, J. (Última edición). Derecho Sindical. Jurva - LÓPEZ ARRANZ, M.A. (Última edición). Materiales didacticos para el estudio del Derecho Sindicalo. Dykinson - MARTÍN RODRÍGUEZ, M.O. (Última edición). Lecciones de Derecho Sindical. Centro de Estudios Financieros - MOLERO MANGLANO.C (Última edición). Derecho Sindical. Dykinson - OJEDA AVILÉS. A. (Última edición). Compendio de Derecho Sindical. Tecnos - PALOMEQUE LÓPEZ, M.C. (Última edición). Derecho Sindical. Centro de Estudios financiero - RODRIGUEZ PILERO M. Y otros (Última edición). Comentarios a la Ley de Libertad Sindical . Tecnos - MONEREO PÉREZ J.L. (última Edición). Manual de Derecho Sindical. Comares - PARDELL VEÁ, A. (Última edición). Los Derechos Sindicales en la Carta Social europea. BOSCH - RUBIO DE MEDINA, M. D., (Última edición). El proceso de tutela de los derechos de libertad sindical. Bosch - SALA FRANCO, T. Y ALBIOL MONTESINOS (Última edición). Derecho sindical . Tirant lo Blanch - SANGUINETI RAYMOND, W. (Última edición). Lesión de la Libertad Sindical y comportamientos antisindicales . Ministerio de Trabajo y Seguridad social - VÁLDES DAL RE, F. (Última edición). 30 años de libertad sindical. Fundación Largo caballero - VIDA SORIA, MONEREO PÉREZ, MOLINA NAVARRETE Y MORENO VIDA (Última edición). Manual de Derecho Sindical. Comares
Complementaria	- TEXTOS LEGALES (). LEGISLACIÓN LABORAL BASICA. ARANZADI, TECNOS

Recomendaciones

Asignaturas que se recomienda haber cursado previamente

Asignaturas que se recomienda cursar simultáneamente

Asignaturas que continúan el temario

Otros comentarios

En aras a contribuír cun medio ambiente responsable, desde esta materia pretendese contribuír, non empregando máis que o papel imprescindible, sen caso dos exames e algúns traballos de importancia, todo o demais realizado por medios telemáticos.

A sostiabilidade e o ángulo de xénero están presentes nesta materia para axudar a crear unha cidadanía comprometida coa igualdade. Preténdese integrar a perspectiva de xénero neste ensino para identificar as experiencias e contribucións de homes e mulleres no mundo do Dereito Procesual.

Todo o aquí planificado realizarse en forma de avaliación continuada e no caso de emerxencia de forma telemática a través de teams

(*) La Guía Docente es el documento donde se visualiza la propuesta académica de la UDC. Este documento es público y no se puede modificar, salvo cosas excepcionales bajo la revisión del órgano competente de acuerdo a la normativa vigente que establece el proceso de elaboración de guías